

Geachte mevrouw de minister,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid te reageren op het voorgenomen verbod op de Teletact, of zoals u de in spreektaal genoemde stroomband bent gaan noemen: 'stroomstootapparatuur'.

In dit betoog leest u de motivatie en vervolgens de onderbouwing over het waarom het gebruik van stroomstootapparatuur (een stroomband, hierna ook aangeduid als TT) voor honden niet, en al helemaal niet in zijn geheel verboden kan worden.

Ik pleit minimaal voor een uitzondering binnen de door u voorgenomen regeling. Ik licht een en ander kort toe en ga verderop in dit betoog wat dieper op het biologische gedrag van honden in.

Mocht u vragen hebben, dan wil ik die natuurlijk graag beantwoorden. Ook aan de nog benodigde wetenschappelijke onderzoeken zal ik graag meewerken.

Met vriendelijke groet,

Gedegen wetenschappelijke onderbouwingen ontbreken

U geeft als reden om tot verbod van deze stroombanden over te gaan aan, dat gedegen wetenschappelijke onderbouwing ontbreekt, waaruit blijkt dat gebruik hiervan noodzakelijk zou zijn.

Ook ontbreekt een wetenschappelijke onderbouwing die aangeeft dat het (niet) leidt tot betere resultaten.

Het is jammer wanneer dit nu nog niet wetenschappelijk is vastgesteld, maar het is eenvoudig dit alsnog te doen. In ieder geval zijn er genoeg praktijkvoorbeelden die dit kunnen aantonen. Het maakt echter ook meteen duidelijk dat de besluitvorming tot deze wetswijziging niet zou mogen plaatsvinden, aangezien de onderzoeken die tot een gerechtvaardigde en dus tot de meest hondvriendelijke besluitvorming moeten leiden, nog niet volledig en niet correct gedaan zijn.

Voor de goede orde: Ik ben zeker bereid aan een dergelijk onderzoek mijn volle medewerking te verlenen.

Het moge duidelijk zijn dat iets echter nooit wetenschappelijk onderbouwd kan worden als het onderzoek niet objectief en volgens wetenschappelijke normen uitgevoerd wordt. De uitkomst hiervan is dan niet betrouwbaar. Er kan in geen geval een gedegen wetenschappelijke onderbouwing zijn voor de stelling dat stroomstootapparatuur, mits gebruikt zoals het is bedoeld te gebruiken, leidt tot aantasting van het dierenwelzijn. Een gedegen wetenschappelijke conclusie zou immers overeen moeten komen met de praktijk. Mijn ervaring in bijna 30 jaar honden heropvoeden geeft hierin een fundamenteel ander beeld dan de stelling die u aangeeft.

Geen volledige vermelding van de doelgroepen die door de regeling worden geraakt

In uw opsomming ontbreekt één van de grootste en belangrijkste doelgroepen. Dat zijn de honden én hun bazen waarvan nu al is vast te stellen dat ze, mocht deze regeling van kracht worden en honden niet meer gecorrigeerd mogen worden op de manier die voor hen nodig is, deze niet meer geholpen zullen en kunnen worden. Wellicht dat veel mensen dan op eigen houtje wat proberen, wat de honden zeker niet ten goede zal komen. Daardoor zullen deze honden voor het grootste deel uiteindelijk gedood gaan worden. De kleine groep die het wel volhoudt zal moeten blijven worstelen met hun problemen, zo ook deze honden, die zijn ten slotte niet onhandelbaar omdat ze daar van genieten. Dit betreft overwegend jonge en gezonde honden.

Oplossen van de vele bijtincidenten in Nederland

Er zijn meer dan 150 000 bijtincidenten per jaar in Nederland, dit zijn alleen de geregistreerde bijtincidenten. De overheid, u, wilt deze problemen oplossen, in ieder geval drastisch minimaliseren.

Er is echter nog niet eens onderzocht of met de honden die gebeten hebben een cursus is gevolgd, en op welke methode deze cursus dan gebaseerd is. Is dat een 'alleen belonen' cursus geweest, of hebben de bazen ook leren corrigeren (altijd naast belonen, zie verdere uitleg). Dit zou duidelijk maken welke methode een veiliger resultaat biedt. Het toont dan ook aan, welke methode voor een hond prettiger is. Een rustige, vriendelijke, vrolijke hond zal zich immers altijd prettiger voelen dan een drukke of agressieve hond. Dit onderzoek zou van grote waarde zijn om een hondvriendelijke besluit te nemen over de te volgen opvoedingsvisie, inclusief de door u omstreden stroomband.

De honden die agressief gedrag vertonen én daarbij ongevoelig blijken te zijn voor meer gangbare vormen van corrigeren, worden bij ons met een stroomband gecorrigeerd. Hierna is het resultaat altijd dat zij zich alsnog ontwikkelen tot vriendelijke dieren waar je gezellig mee kunt leven, en de honden zelf zijn er ontspannen en vrolijker door geworden.

Anders gezegd: De vele bijtincidenten die de overheid zegt te willen oplossen zullen met deze wetswijziging zonder twijfel toenemen, en het staat 100% vast dat deze beslist niet afnemen! En dat heeft verdrietige consequenties, waarover later meer.

Deze inspraak ronde is zeer misleidend:

hij blijkt tevens een vrijbrief voor een verbod op alle correctie middelen.

Dan schrijft u over alle correctiemiddelen: 'Deze aversieve middelen zijn in deze tijd niet meer nodig, daar zijn nu andere, verfijnde technieken voor'. Honden zijn echter in de loop van de tijd niet veranderd. En afgezien van het toedienen van antidepressiva en andere drogeermiddelen aan honden met probleemgedrag zijn er geen nieuwe en 'verfijnde' methoden en inzichten. Het 'alleen belonen' bestaat al zeker 40 jaar en is dus niet nieuw. Het is een vermenschlijkte ideologische mening die er in gaat als koek. Dit is dus een gevaarlijk element in uw argumentatie.

Uit uw bewoordingen valt uit af te leiden dat u daarmee ook alle andere corrigerende hulpmiddelen van plan bent te zullen verbieden. Deze noemt u immers allen onder de noemer aversieve middelen én u stelt dat alle aversieve middelen tegenwoordig niet meer

nodig zouden zijn. Dit op zich is al een term die onterecht is. Het staat immers voor weezin, weezinwekkend, of vermijdend.

Een correctie en een correctiemiddel is niet weezinwekkend, tenminste niet als je ze goed gebruikt en goed begrijpt.

Het is daarbij zeer geraffineerd en heel misleidend om dit in een peiling over meningen met betrekking tot de stroomband te verwerken. Er zijn heel veel mensen, hondenbezitters, die begrijpen dat corrigeren natuurlijk en noodzakelijk is. Maar een groot aantal mensen is onbekend met de stroomband. Aangezien het altijd voorgesteld wordt als een soort martelwerktuig waarmee je een hond keihard onder stroom zet, zullen zij zich minder makkelijk positief voor dit item opstellen en zullen op deze consultatie daarom niet, of niet negatief op een mogelijk verbod reageren. Zij weten niet dat deze wetswijziging meteen bedoeld is om in de (nabije) toekomst de weg te openen om al deze middelen, die u als aversief benoemd, in de toekomst ook te kunnen en willen verbieden.

Geen sprake van aversieve middelen, maar correctie middelen die tot correct gedrag leiden.

Het inzetten van een stroomband is echter geen martelwerktuig. Je kunt een mes gebruiken om er brood mee te snijden, je kunt er ook iemand mee verwonden. Alles is altijd afhankelijk van hoe je een middel inzet. Een stroomband heeft (afhankelijk van merk en type) tot wel 127 gradaties. Er zit ook een trilstand op deze apparaten. Een impuls op stand 0-10 is bijna niet voelbaar, ook niet eens voor een mens, heeft u het zelf al eens gevoeld?

Wij laten het inderdaad praktisch altijd eerst voelen aan de bazen, dan voelen ze zelf dat de dosering zeker niet hoger is dan dat van schrikdraad. U wilt de diverse blafbanden en omheiningen met halsbanden ook verbieden. Omdat honden door het dragen van de correctieband altijd het gevoel zouden hebben dat ze ten alle tijden een schokje, een correctie zouden kunnen krijgen. Terwijl deze honden, die een band om krijgen om ze zo te beschermen tegen de gevaren die ze lopen wanneer ze van het terrein aflopen heel vrolijk in hun tuin zijn. Zij genieten daar frank en vrij én veilig van het loslopen in hun tuin van. Honden hebben namelijk een zeer goed associatievermogen en begrijpen heel goed het verband tussen het krijgen van een correctie en hun gedrag dat dit veroorzaakt, of de situatie die dit veroorzaakt. Dit is leren door ervaring. Het gevoel dat ze een correctie kunnen krijgen komt exact overeen met het gevoel dat wij mensen hebben als we over een snelweg met trajectcontrole rijden. We weten dan dat de kans groot is dat we bij te hard rijden met elektronische apparatuur geflitst worden. En dat doe je dan wel....of niet, en je wordt dan gecorrigeerd....of niet. Op een gegeven moment merk je de apparatuur pas weer op als je toch weer geflitst bent. U haalt desondanks deze aversieve middelen niet weg, toch?

De natuur heeft dit keurig geregeld. Zo leren mensen en dieren hoe ze een volgende keer vervelende dingen kunnen vermijden en andere dingen juist willen opzoeken. Alles wat je doet is sturing geven aan wat leuk is voor een hond (motiveren door te belonen) of wat niet (meer) leuk is voor een hond (demotiveren door te corrigeren). In principe is de manier waarmee of waarop een correctie gegeven wordt van minder belang. Het belang is dat het op een bij de hond en situatie passende wijze gegeven wordt.

Het niet geven van een correctie die door de hond als correctie wordt ervaren

Als er geen correctie plaatsvindt bij agressief of ongewenst gedrag weet een hond niet dat hij iets doet wat niet toegestaan is. Daarmee geef je een hond geen kans zijn gedrag aan te passen. Je bent niet duidelijk en dat leidt tot wangedrag zonder dat een hond dat weet of wil, en tot wantoestanden.

Men kan wel met zekerheid stellen dat het niet meer kunnen inzetten van deze correctieband zal leiden tot een flinke verhoging van het aantal honden dat wegens onhoudbaar en onveilig gedrag wordt gedood. Dit aantal wordt nu al geschat op ca. 50.000 honden per jaar in Nederland alleen al. Verder in mijn betoog vindt u nog meer relevante cijfers en gegevens over problemen in relatie tot opvoedmethoden.

Wat zijn oorzaken van extreem en agressief gedrag van honden?

Er wordt al snel gezegd dat het dan de schuld van de baas is. Dat komt zeker voor, maar het is wellicht onterecht om hier over schuld te spreken. Soms wordt het karakter van een hond heel erg onderschat, zowel door de eigenaren als door trainers.

Ook komt het voor dat bazen in de normale opvoedperiode (ernstig) ziek worden of onvoorzien als mantelzorger voor een ernstig zieke moeten zorgen waardoor ze de opvoeding van hun pup niet goed hebben kunnen volbrengen. Dan zijn er ook nog veel honden die op latere leeftijd bij een nieuwe baas komen. Deze herplaatste honden hebben meestal geen goede opvoeding ontvangen, dit is immers meestal de reden dat ze herplaatst worden.

Dan zijn er ook nog veel mensen die een oudere hond in hun gezin opnemen waarvan het gedrag (meestal achteraf pas merkbaar) al uit de hand is gelopen.

Stroomband: wanneer niet en waarom niet

In de inleiding van uw nota van toelichting geeft u aan dat de stroomband wordt ingezet bij het opvoeden van honden, met name bij ongewenste gedragingen van de hond, zoals opspringen en niet willen luisteren.

Dit is niet correct!

Dit zijn beslist niet de gedragingen in de opvoeding of in de heropvoeding van honden waar een TT voor wordt ingezet. Deze genoemde gedragingen zijn namelijk ook zonder deze band uitstekend op te lossen.

Als u deze informatie van geconsulteerde of adviserende instanties heeft gekregen, bent u verkeerd geïnformeerd!

De stroomband wordt nooit in de opvoeding, doch enkel in de heropvoeding ingezet. En zeker niet standaard bij elke hond die heropgevoed moet worden! De TT wordt alleen ingezet bij gedrag zoals agressie van honden naar mensen of naar andere honden, én dan nog enkel en alleen wanneer andere middelen niet, of niet meer kunnen leiden tot het

gewenste resultaat. En dat is een veilig en goed leven voor mens, dier (zowel voor de hond zelf als andere dieren) en maatschappij.

Het opvoeden van honden, zoals het afleren van allerlei ongewenste gedragingen van de hond zoals opspringen, niet willen luisteren, achter fietsers aanrennen maar ook alle andere als ongepast ervaren gedragingen van honden zijn door een BDT hondengedragdeskundige eenvoudig, zónder stroomband, op te lossen. Bij alle honden die niet zodanig ontspoot zijn dat zij gevaarlijk gedrag vertonen. Is er gevaarlijk gedrag, dan zal er eerst aan de agressieproblematiek gewerkt moeten worden voordat men veilig de 'gewone' kleine zaken kan trainen.

U kunt hieruit de gevolgtrekking maken dat u hier niet goed in bent voorgelicht.

Opvoeden versus heropvoeden

De stroomband wordt dus tijdens niet de opvoeding van de hond toegepast. Uiteraard wordt corrigeren wel toegepast wanneer dat nodig is. Dit voorkomt dat gedrag ontspoot, en dus dat een TT in een latere periode alsnog nodig zou zijn. In de heropvoeding is dit middel dus eigenlijk ook slechts incidenteel en altijd vrij kort nodig. Kortom: Als een hond door een verkeerde opvoeding is ontspoot in zijn gedrag én als hij op andere, meer gebruikelijke methoden niet voldoende reageert, is de TT een uitkomst. Het komt praktisch niet voor dat men dan nog niet tot een werkbaar en veilig resultaat komt. De stroomband is dus een correctie middel, dat altijd tot positieve resultaten leidt, en géén aversief middel zoals u de diverse correctiehulpmiddelen ineens noemt. De TT wordt dus alleen in de heropvoeding van agressieve honden gebruikt als het met andere correctiemiddelen niet meer lukt, met het doel om:

- 1) bestaande agressie en bijtincidenten op te lossen,
- 2) de hond weer sociaal mee te kunnen laten draaien in de maatschappij en
- 3) daardoor, last, but not least, weer een gelukkige hond te kunnen zijn.

Oorzaken van een verkeerde opvoeding.

Hoe komt het dan dat zoveel honden niet goed zijn opgevoed? Er zijn vele oorzaken die hiertoe leiden, maar de hond zelf is daar nooit de oorzaak van. Ik geef hier de meest bekende oorzaken, er zijn er vast meer.

- 1) Gezondheidsredenen van de baas of in de familie
- 2) Het karakter van de pup is onderschat, of door de baas of door de trainer.
- 3) Men denkt dat het starten met opvoeden pas later hoeft te beginnen, als de hond al bepaalde ongewenste gedragingen heeft ontwikkeld.
- 4) Honden zijn ieders oogappel en worden steeds meer vermenschlijkt, met alle gevolgen van dien. Het zijn en blijven echter honden, geweldige dieren, maar wel wezens met andere, hond eigen regels, omgangsvormen en gedrag.
- 5) Alle honden worden in het 'alleen belonen' trainen min of meer op dezelfde manier bekeken en opgevoed, er wordt ze letterlijk een éénheidsworst voorgehouden. Hier komen veel problemen uit voort.
- 7) De opvoedmethode past niet bij het karakter van de hond, opvoeden is immers maatwerk.

Door wie worden stroombanden *bij de heropvoeding* ingezet?

1 Een gevolg van het feit dat verreweg de meeste cursussen het 'alleen belonen' trainen toepassen, is dat veel mensen de problemen met hun hond niet op hun cursus kunnen en mogen oplossen, er mag immers niets gecorrigeerd worden. Het 'alleen belonen' trainen is niet zo zaligmakend als deze gepresenteerd wordt, er kleven veel haken en ogen aan, onder andere dat gedrag uit de hand loopt.

Deze mensen zoeken daarom:

A of andere hulp, waar wel ze leren wanneer, waarom en hoe er wel gecorrigeerd wordt, zodat het onhoudbare gedrag alsnog in prettige banen geleid wordt.

B of zij zoeken, en dat gebeurt heel veel, hun eigen oplossingen als zij hun hond toch wel graag willen houden. Dit is veelal de oorzaak van het feit dat zoveel mensen op eigen houtje met de stroomband aan de slag gaan. Zij weten niet wie hun daarbij wel kan en wil helpen. Door het taboe dat er op corrigeren in het algemeen, en de stroomband in deze kwestie in het bijzonder is komen te liggen durft ook lang niet iedere trainer of gedragsdeskundige dat nog kenbaar te maken, je wordt meteen behoorlijk aangevallen. En dat is geen goede ontwikkeling.

Begeleiding bieden door iemand die hier veel ervaring in heeft en er daardoor geen onnodige weerstand tegen heeft zou aan alle kanten beter zijn.

In ieder geval zou het wenselijk zijn betere en uitgebreidere informatie over goed gebruik van deze in fundamenteel goed hulpmiddel te verspreiden. Dit heeft een veel beter effect en is veel eerlijker naar de honden als dit in combinatie met goed opvoeden en het toepassen van enkele honden-omgangsvormen zou plaatsvinden. Het her-opvoeden is namelijk geen zaak van de stroomband alleen, maar het is slechts een onderdeel en het gebruik ervan is slechts een korte periode noodzakelijk.

2 Gedragsdeskundigen die goed kunnen werken met de correctieband

Er zijn misschien drie of vier handjesvol hondengedragsdeskundigen in Nederland die over de juiste kennis en de benodigde ervaring beschikken om deze correctie band te willen en te kunnen inzetten. Dit geldt überhaupt voor alle vormen van corrigeren, en onbekend maakt onbemind.

Er wordt continu de indruk gewekt dat deze mensen niets anders doen dan alle honden hard aanpakken. Maar we hebben het hier wel over de honden die onder andere door het 'alleen belonen' trainen gestrand zijn, en dat zijn er veel. Bij alle andere honden die deel uit maken van de lessen wordt uiteraard een andere manier van opvoeden toegepast. Opvoeden is maatwerk. Daarom werkt het 'alleen belonen' juist bij een grote groep honden niet. Dit uit zich vervolgens in toenemende agressie en een toename in plaats van een afname in het gebruik van stroombanden in de heropvoeding.

TT is - heel soms - een goed correctiemiddel

Een hond die agressief gedrag vertoont, zoals de eigenaar (baas) en gezinsleden 'uit het niets' aanvallen, vreemde mensen die bij de voordeur aanbellen aanvliegen, andere honden op straat 'uit het niets' aanvallen en ongeremd achter auto's, skaters, joggers en fietsers aanrennen en deze beschouwen als een jachtobject, en die op geen enkel teken van de eigenaar (baas) reageert, zal heropgevoed moeten worden. Of gedood, zoals nu helaas al veel te vaak gebeurt. En dat laatste is niet de insteek van de gespecialiseerde hondengedragsdeskundigen die een moeilijke en/of agressieve hond wil kunnen helpen. Wij

kunnen dit altijd voorkomen door de ontstane problemen op te lossen, mede door corrigerend op te treden.

Uit dit betoog blijkt dat een hond die 'gewoon' opgevoed of heropgevoed moet worden, niet met een TT wordt geresocialiseerd. Een stroomband wordt enkel en alleen ingezet in het geval dat een hond agressief gedrag naar mensen en andere honden vertoont, én als alle andere middelen die de professionele hondengedragdeskundigen kunnen inzetten, niet hebben geleid tot het gewenste resultaat.

Het doel van opvoeden én heropvoeden is altijd: de hond een gelukkige hond te laten. En een gelukkige hond is een hond die heeft geleerd wat zijn plaats in de roedel is: op straat, en in zijn gezin. Hoe hij zich moet gedragen heeft hij idealiter van zijn moeder geleerd, en moet hij daarna van zijn baas verder leren. Uiteraard kan dit met hulp van een cursus en daar komt géén stroomband aan te pas! Als de opvoeding van begin af aan goed wordt ingezet, op de manier zoals dat in de natuur ook zou zijn gedaan.

In uw nota van toelichting geeft u aan dat het besluit om de stroomband te verbieden is ingegeven doordat gebruik hiervan gepaard gaat met een hoog en niet te minimaliseren risico op het veroorzaken van pijn of letsel, dan wel op het benadelen van de gezondheid of het welzijn van het dier, zowel op de korte als op de lange termijn. Tegelijkertijd geeft u aan dat het in theorie mogelijk is om verantwoord stroomstootapparatuur bij honden te gebruiken door exact de juiste stroomintensiteit op exact het juiste moment toe te dienen.

Geen ervaring met corrigeren wegens standpunt tegen corrigeren, versus wel ervaring hiermee

U haalt vervolgens De Nederlandse Vereniging voor Instructeurs in Hondenopvoeding en -opleiding aan, die beweren dat zelfs ervaren trainers niet eenduidig in staat zijn exact het juiste moment en/of de juiste dosering van het toedienen van een prikkel te kunnen bepalen.

Opgeleide trainers met een gevormde visie.

Dat de door deze vereniging opgeleide trainers daartoe niet in staat zijn wil beslist niet zeggen dat andere trainers, die niet bij die vereniging zijn aangesloten, en dat zijn er velen, daar dan ook niet toe in staat zouden zijn.

Deze vereniging past het 'alleen belonen' trainen toe en heeft een tunnelvisie. Zij hebben er daarom ook geen ervaring in en zelfs een bias tegen het gebruik van dergelijke middelen. Dan kun je er ook geen goed gefundeerde mening over hebben. Een wel met deze visie geuite mening is vanuit menselijke emotie gegeven, hetgeen vermenschlijking inhoudt.

Alle leden van een vereniging hoeven niet dezelfde mening te delen.

Overigens delen niet alle bij deze vereniging aangesloten leden de door hen voorgestane en de door u aangehaalde opvatting van het 'alleen belonen' trainen. Een andere reden om ergens lid van te zijn is onder andere ook om zo op de hoogte van verschillende methoden en trainingsopvattingen te blijven.

Vermenselijken

Minister Schouten werd er door de RDA (najaar 2019) middels een rapport op gewezen dat huisdieren te veel vermenselijkt worden. (als voorbeeld werd hier genoemd dat ca. 18% van de honden bij hun bazen in bed slaapt) In feite is het voornemen op het verbod van stroombanden een tegenstelling met deze uitspraak van de RDA, die oproept tot niet vermenselijken, omdat dit nou juist niet in het belang van mens en hond is. Het niet meer willen corrigeren (in de natuur is dit een gebruikelijk onderdeel van opvoeding en rangorde bepaling), op een manier die de betreffende hond nodig heeft om tot gedragsaanpassing te komen, is vermenselijking. Maar een hond is een hond en wordt geen mens. We kunnen niets in gesprekken verduidelijken, we dienen zijn taal te spreken. De verwarring is dat er ook makkelijke honden zijn waar dit allemaal geen probleem bij oplevert. Maar men houdt hierin geen rekening met de grote diversiteit in karakters en (on)gevoeligheden van onze oogappels. De grote groep pittigere honden tellen niet meer mee.

Een ander rapport is het rapport dat de Universiteit van Wageningen opgesteld heeft. Deze heeft in opdracht van de gemeente Amsterdam in 2017/2018 onderzocht hoe het schrikbarende hoge aantal bijtincidenten zou kunnen worden opgelost. Landelijk dus meer dan 150 000 keer per jaar. URL voor dit rapport:
[43ea7829-ca11-4b85-a075-0c9b8fcb1042_rapport_wurminder_hondenbeten.pdf](https://www.wur.nl/en/publication/43ea7829-ca11-4b85-a075-0c9b8fcb1042_rapport_wurminder_hondenbeten.pdf)

In dit rapport is duidelijk geconcludeerd dat deze agressie problemen veroorzaakt worden door te weinig appel van eigenaren over hun hond en dat de opvoeding van honden sterk verwaarloosd wordt. Tevens lees je in dit wetenschappelijke rapport dat agressie, dominantie en rangorde bij honden normale eigenschappen zijn. En dat deze eigenschappen bij elke hond ongeacht ras, kruising, leeftijd of geslacht hoort en voorkomt. Dit staat dus in schril contrast met de informatie die u ontvangen heeft.

De conclusie in dit rapport is letterlijk:

Bij de opvoeding van energieke, dominante honden is een straffe hand, met name in de puberteit noodzakelijk.

Correct gebruik van correctiemiddelen geeft correct resultaat en verhoogt het dierenwelzijn.

U geeft in uw toelichting aan dat "Het dragen van apparatuur waarvan de hond zich bewust is dat de apparatuur aversieve prikkels kan produceren' zorgt ook voor een hoog risico op het ernstig aantasten van het welzijn van het dier. Het dier is door het dragen ervan zich bewust van het feit dat hij op elk moment ergens voor iets gestraft kan gaan worden".

Correctie moet door de hond altijd gekoppeld kunnen worden aan zijn gedrag

Correct gebruik van een correctiemiddel, (maar dat geldt evenzo goed voor belonen), koppelt voor de hond de correctie echter aan zijn getoonde gedrag en het is beslist onjuist dat honden een correctiemiddel verbinden aan aversie en het voortdurend in angst leven om via dat middel bestraft te zullen worden. Dit is een fabeltje dat de eerder genoemde vereniging (en andere instanties) ten onrechte verspreidt. Goed gecorrigeerde honden, of dat nu aan de lijn, of met behulp van een stroomband gebeurt of anderszins plaatsvindt,

houden aan een correctie geen trauma's over! Het is een moment opname. Het demotiveert ze echter wel afdoende om dit, voor ons vaak gevaarlijke of onhoudbare gedrag, te blijven herhalen. We hoeven ze daarvoor niet af te doen als gestoord (zie rapport Wageningen) om ze vervolgens af te maken.

Niet vriendelijk lijken en toch vriendelijk zijn

Correcties zien er niet vriendelijk uit en lijken daardoor wellicht niet diervriendelijk, maar zijn dit op termijn juist wel! Dat komt omdat een correctie ervoor zorgt dat ongewenst gedrag snel ontmoedigd wordt en zeer snel wordt omgebogen in gewenst gedrag. Dat gewenste gedrag zal dan uiteraard direct worden beloond. Het geven van correcties is geen mishandeling, zoals de genoemde vereniging stelt of suggereert. Integendeel, het niet geven van correcties op het moment dat dit nodig is om ervoor te zorgen dat gedragsproblemen ontstaan is mishandeling. Je ontnemt een hond daarmee de mogelijkheid te begrijpen dat er grenzen zijn, wat die grenzen zijn en dat het niet respecteren van deze grenzen onplezierige consequenties oplevert. Corrigeren is volstrekt normaal, biologisch gedrag in de natuurlijke opvoeding.

Hierbij dient meegenomen te worden dat correcties uiteraard totaal verschillend worden toegepast per diersoort, en daarbinnen verschillend per individueel dier, aangepast aan zijn individuele karakter.

(Goed) corrigeren is net zo belangrijk als (goed) belonen, regels stellen en regels waarborgen

In de 'Balanced Dog Training' methode (BDT Methode) wordt goed gedrag uiteraard beloond. Als het nodig is wordt ongewenst gedrag zoals: agressie, achter andere dieren aangaan (jachtinstinct), uitvallen naar mens of dier, of gedrag waarvan bekend is dat dit hiertoe zal of kan leiden, uiteraard gecorrigeerd. Dergelijke correcties kunnen veelal aan de lijn worden gegeven. In een aantal gevallen is noch met beloning, noch met correcties aan de lijn het gewenste gedrag te bereiken. Dit komt vooral voor bij onder andere (iets) oudere honden die niet op tijd gecorrigeerd zijn, toen zij nog jong(er) waren. Deze bazen hebben het 'alleen belonen' trainen vaak al eerst gedaan.

Er zijn als de opvoeding is mislukt nog slechts onderstaande keuzes:

blijven zitten met de problemen die er zijn

je hond wegdoen, en dan maar zien of en wat een ander daarmee kan

je hond laten afmaken

Het drogeertraject in gaan, waarbij tranquilizers en antidepressiva voor een langere periode (minimaal een half jaar) worden voorgeschreven. (de filosofie is dat honden altijd vanuit angst agressief zijn, en dat de angstgevoelens door de pillen wordt onderdrukt. Vanuit deze verzwakte toestand zou de hond dan getraind kunnen worden. De resultaten zijn slecht en vooraf niet bekend. Bij deze aanpak hoort ook het standpunt dat je als baas agressie moet accepteren als een niet te veranderen karakter eigenschap bij je hond, leef er maar mee.

Of: Alsnog corrigeren. En bij een aantal honden zal bij het heropvoeden dat ook wel eens met straffe hand nodig zijn. Dat is echter altijd een korte periode nodig en het staat vast dat nagenoeg elke hond zijn gedrag daarna aanpast en een prettig gezinslid kan zijn. Het betreft

zeer zelden een gestoorde hond waar je niets mee zou kunnen. In onze praktijk ervaren wij in bijna 30 jaar dat dit bij slechts 10 op de 7000 honden het geval is. En eigenlijk waren deze honden niet eens gestoord, maar niet meer te helpen, met welk middel dan ook.

U wijst op het ontbreken van wetenschappelijk bewijs waarmee het effectief zijn van training met stroombanden wordt aangetoond. U wijst op het 'alternatief' dat u meent in 'beloningsgericht' trainen te vinden.

Als voorwaarde om tot deze wetswijziging over te mogen gaan zou ik beide methoden graag onderzocht zien. Hier is geen onderzoek naar gedaan. U gooit op deze wijze het kind met het badwater weg.

Maar iedere gedragskundige die wel eens ernstige agressieproblemen heeft moeten oplossen, kan u vertellen dat in die situatie afleiden met beloning niet werkt! Kortom u biedt geen alternatief en neemt hondengedragsdeskundigen en eigenaren van honden met serieuze gedragsproblemen zo een belangrijk hulpmiddel uit handen.

Prikkels vinden overal, ongedoseerd, ongetimed, ongevroegd, ongewenst, in elke omgeving plaats

U begaat daarmee een grote vergissing, ondanks de vast goed bedoelde wens om dierenleed te voorkomen. Door het toedienen van een goed gedoseerde prikkel te classificeren als groot leed met lange termijn effecten, en daarbij niet te betrekken dat dieren ook in hun (natuurlijke) omgeving vaker prikkels ontvangen. Dit betreffen zowel positieve als negatieve (aversieve) prikkels waar zij praktisch nooit (blijvende) hinder van hebben en snel van herstellen. U kunt daarbij denken aan honden die tegen schrikdraad aanlopen, of schrikken van de voorbij rijdende vuilniswagen, een container die omvalt, onweer en vuurwerk of een overvliegende luchtballon. Deze prikkels zijn niet bedoeld te gebeuren, zij komen onverwacht, zijn niet te doseren en schaden de dieren desondanks niet, en al helemaal niet in ernstige of blijvende mate. Niettemin meent u dat een (onbedoeld) per ongeluk slecht getimede prikkel gegeven met de stroomband wel ernstig en blijvend letsel zou toebrengen. Dit is een discrepantie.

Risico-analyse

Tevens vermijdt u zorgvuldig af te wegen welke risico's aanvaard moeten worden bij het niet langer kunnen beschikken over de stroomband als correctiemiddel. Het alternatief dat u in uw betoog niet noemt, maar in de werkelijkheid helaas tussen de 20.000 en 50.000 honden per jaar treft, is dat het gedrag zich bij deze dieren zo ontwikkeld heeft dat deze honden in dat geval zullen moeten worden gedood.

Afmaken

Tevens vermijdt u zorgvuldig af te wegen welke risico's aanvaard moeten worden bij het niet langer kunnen beschikken over de stroomband als correctiemiddel. Het alternatief dat u in uw betoog niet noemt, maar in de werkelijkheid helaas tussen de 20.000 en 50.000 honden per jaar treft, is dat het gedrag zich bij deze dieren zo ontwikkeld heeft dat deze honden zullen moeten worden gedood. Met zekerheid kan gesteld worden dat het nu al extreem grote aantal bijtincidenten (1 op de 10 honden bijt mensen) beduidend zal toenemen.

Nog vele slachtoffers erbij, elk jaar opnieuw

De vele slachtoffers (dit betreft zowel de honden als hun bazen) van de ernstige agressiegevallen noemt u in uw consultatie zelfs niet als doelgroep die door de regeling wordt geraakt! U geeft aan, bij verwachte effecten van de regeling, dat er diverse alternatieve, niet-aversieve trainingsmethoden beschikbaar zijn, maar benoemt deze niet. De eerder genoemde beloningsgerichte methode helpt in ieder geval zeker niet om deze agressiegevallen te doen verminderen. Ook andere trainingsmethoden, voorgesteld door de inmiddels veelvuldig aangehaalde vereniging, bieden dergelijk oplossingen met betrekking tot probleemgedrag helaas niet. Het onderdrukken van deze problemen met drogeermiddelen en tranquilizers, zoals inmiddels helaas veelvuldig op advies van de 'alleen belonen' therapeuten gebeurt, zal hopelijk niet door u onder deze 'hondvriendelijke' methoden worden geschaard.

Hierbij nog een kleine korte toelichting over oorzaak en gevolg.

Wellicht dat u daar ook over wilt nadenken?

In Nederland is er geen opleiding meer waar je kunt leren hoe je, naast belonen ook moet corrigeren. (Een officiële opleiding is er overigens niet). Een grote groep pretendeert immers dat dit niet meer nodig zou zijn, zoals u zelf door deze groepen ook als informatie heeft ontvangen.

Een aantal mensen, redelijk jonge, nieuwe hondengedragdeskundigen heeft deze kennis daarom maar in buitenland opgedaan, waar dit wel wordt gedoceerd. Uiteraard is Cesar Millan de bekendste, maar er zijn meerdere. De reden dat ze dit gedaan hebben is meestal omdat ze eerst zelf vastgelopen zijn met hun hond bij de 'alleen belonen' training, en er zo achter kwamen dat met behulp van corrigeren de gedragsproblemen wél opgelost werden.

Zij hebben er dus veel moeite voor gedaan hun kennis uit te breiden om zo alle honden goed te kunnen helpen met de (her)opvoeding. Opvoeden en regels handhaven zijn bij mens en dier immers niet hetzelfde als alleen maar belonen.

Hierdoor - zeker als dat alles is wat je ter ore komt - lijkt deze 'correct(i)e' groep meer op een groep boosaardige beulen. Wrede mensen die het alleen om macht over de honden hebben te doen is. Dat is ook wat deze groep waar u uw inzichten op baseert steeds te berde brengt. Ook wordt altijd gezegd dat zij zich niet hebben ontwikkeld in het voortschrijdend inzicht, de nieuwe methoden en 'vernieuwde wetenschappelijke conclusies'. Macht hebben over de hond is nodig, anders kunnen we geen controle uitoefenen op zijn gedrag. Maar een hond die goed is opgevoed kan op een veilige manier juist veel meer vrijheid krijgen dan een hond die niet betrouwbaar los kan lopen, of altijd gemuilkorfd moet worden, of onder drugs gehouden wordt.

In de hele natuur komt het 'alleen belonen' niet voor, sterker, in de natuur komt alleen corrigeren voor (waarmee ik zeker niet zeg dat wij niet zouden moeten belonen, In de BDT Methode wordt beslist beloond zodra dit kan). Dit kunt u ook zelf zien als u naar de vele mooie natuurdocumentaires kijkt, óók als het wolven betreft! Er bestaat géén wolvendeskundige of gedragswetenschapper die ooit volgens een wetenschappelijke normen en criteria vastgestelde conclusie, een rapport of boek gepubliceerd heeft, waarin

staat dat dit anders is. En dat is wezenlijk anders dan de informatie die u is gegeven! Corrigeren is een door de natuur zelf gegeven manier van ingrijpen in gedrag met als hoofddoel volgens een hiermee vastgestelde rangorde, waardoor gestructureerd en zo veilig mogelijk samen leven mogelijk wordt.

Ik pleit hierbij voor het mogelijk maken en houden om de stroomband als correctiemiddel te kunnen blijven inzetten. Mogelijk met een beperking dit door professionele hondengedragdeskundigen te laten begeleiden. Het spreekt voor zich, dat dit dan een gedragdeskundige dient te zijn die hierin ervaren is. Zonder kennis van welk gedrag en op welk moment gecorrigeerd dient te worden en met welke intensiteit ie iemand hiervoor geen geschikte gedragdeskundige.

Een correctie, in welke vorm dan ook gegeven, heeft altijd tot doel dat een hond in staat gesteld wordt zijn gedrag aan te passen. Dit is een zeer natuurlijke handeling, die ook door de honden onderling zelf zo wordt gedaan én begrepen. Een hond zal er zeker wel eens wat van voelen, hij kan er kort even van onder de indruk zijn. Je kunt het vergelijken met een chirurg, die als professioneel mensen helaas even pijn moet doen, met als doel dat ze daarna nog een heel lang en gelukkig, gezond leven kunnen hebben. Zo is het met veel lichamelijke en mentale gezondheidszaken: het doet soms heel even - fysiek of mentaal - pijn, met als doel er beter van te worden én de maatschappij veiliger te laten zijn.

Dat is bij honden niet anders. De hond begrijpt vaak al in één keer, soms na herhalingen, wat hij echt niet meer mag doen - mensen en andere honden bijten, agressief uitvallen - en kan nog een gelukkig en lang leven leiden.

Het bekende alternatief voor agressieve honden is immers, dat deze dieren worden afgemaakt. Een lot dat nu al tienduizenden honden per jaar treft, allen in Nederland. Dat doet pas pijn.

Hondengedragdeskundigen, die niets anders doen dan ontzettend veel van honden houden, kunnen de groep agressieve honden van een rotleven en van de doodstraf redden, door ze met veel liefde, waarbij soms even met een stroomprikkel, te helpen. Verbazingwekkend snel, met verbazingwekkend positief resultaat.

En dat is een veilig gevoel voor mens, dier en maatschappij, en een fijne uitkomst voor deze groep honden die hierdoor niet meer zwaar ongelukkig door het leven hoeven te gaan, met allerlei beperkingen, zoals muilkorven, of het toegediend krijgen van antidepressiva, waardoor zij in een bedwelmden staat moeten leven.

2 Gedragdeskundigen en de TT

Er zijn in Nederland slechts enkele hondengedragdeskundigen die over de juiste kennis en de benodigde ervaring beschikken om correctiemiddelen en de TT goed in te kunnen inzetten. Daarover zal goed gecommuniceerd moeten worden. Dit geldt voor alle vormen van corrigeren naast belonen: onbekend maakt onbemind.

Er wordt continue de indruk gewekt dat trainers en hondengedragdeskundigen niets anders doen dan alle honden, zachtaardig of wat pittiger van karakter, hard aanpakken. We hebben het echter over de honden die heropgevoed moeten worden, omdat ze bijvoorbeeld

gestrand zijn door het 'alleen belonen' trainen, en dat zijn er veel. Iedere hond in een trainingsklas wordt persoonlijk begeleid, en voor iedere hond wordt een andere manier van opvoeden toegepast. Opvoeden is maatwerk. Daarom werkt het 'alleen belonen' juist bij een grote groep honden níét. Dit uit zich vervolgens in toenemende agressie en een toename van het gebruik van stroombanden van de baasjes, of bij de heropvoeding. Ik pleit dan ook voor een kanteling in het opvoeden van honden: de 'alleen belonen' methode is niet zaligmakend voor iedere hond, een goede trainer of hondengedragkundige kan al na een paar minuten met de hond gewerkt te hebben, inschatten wat de kans van slagen is.

De RDA geeft aan dat er een stijgende lijn in de agressieproblemen is.

De RDA heeft al eerder laten weten dat er de laatste jaren steeds meer agressie problemen met honden zijn. Meer dan 150 000 mensen moet zich jaarlijks medisch laten behandelen wegens een bijtincident. Dat betekent dat dit het topje van de ijsberg is. Het werkelijke aantal zal vele malen hoger zijn. Dit aantal betekent dat waarschijnlijk meer dan 1 op de 10 honden bijt.

De afgelopen jaren is het aantal hondenscholen dat nog corrigeert, dat nog durft te corrigeren en dat nog durft te uiten (!), drastisch verminderd, naar schatting zal dat nu nog maximaal 5%-10% zijn van alle trainingslocaties.

Het is daarom dus aan te nemen dat er een causaal verband bestaat tussen het grote aanbod met 'alleen belonen' en de vele agressie problemen. Temeer daar de problemen door wel (op een voor de hond begrijpelijke wijze) te corrigeren opgelost kunnen worden. Dit is uiteraard eenvoudig vast te stellen en te onderzoeken. Binnen een jaar kunnen cijfers en feiten dit onderbouwen.

Alle BDT trainers/ deskundigen hebben het druk, en dat ondanks de constante belastingen. Alle BDT trainers hebben succes, vrij snel en met blijvend resultaat. terwijl zij de meeste grote, uitgeprocedeerde probleemgevallen in hun trainingscentrum krijgen.

Wel is het goed te weten dat een goede methode natuurlijk nooit alleen corrigeren betreft. Een goede methode is gebaseerd op:

Het mensen leren consequent en consistent met hun hond om te gaan.

Het belonen en helpen bij het aanleren van commando's en ander gewenst gedrag.

Het op het juiste moment leren corrigeren van ongewenst gedrag

Alles aan te passen aan het karakter en de (on) gevoeligheid van elke hond

Een geheel van omgangsvormen die door een hond begrepen kunnen worden en daardoor duidelijkheid geven,

Het stellen van grenzen en opleggen van (gedrags) regels en deze ook afdwingen. Het is gedrag en houdingen goed leren interpreteren waardoor je er als baas goed op kunt reageren, het is leren op het juiste moment en op een goede manier te belonen of te corrigeren.

Het is kijken naar de oorsprong van gedrag en steeds blijven terugkoppelen naar hoe het gaat in de natuur, en waarom het daar op die manier gaat.

Het is begrijpen dat agressie, dominantie, rangorde en status niet alleen bij mensen belangrijk zijn, maar ook een gewoon onderdeel van de natuur van een hond zijn, zoals bij elke ander dier ook het geval is. Hoe geliefd onze honden ook bij ons zijn, ze vormen daarin

geen uitzondering.

Het is willen en kunnen erkennen dat er tussen honden grote verschillen in karakter, gevoeligheid en gedrag zijn. En dat dit voor alle rassen, kruisingen, leeftijden en beide geslachten geldt.

Een 'alleen belonen' visie gaat ervan uit dat iedere hond geboren wordt met een 'automatische' 'will to please' voor zijn baas. Er zou alleen en automatisch samenwerking bestaan tussen mens en hond. En er wordt gesteld dat honden zich niet met dominantie bezig houden. Maar samenwerking kan alleen op positieve wijze ontstaan als rangorde op orde is, daar is de rangorde voor bedoeld. Dat betekent dat er altijd sprake is van dominantie, in combinatie met onderdanigheid. Een wil top lease' hebben betekent ímmers onderdanig zijn.

Maar onderdanigheid kan dus niet zonder de eigenschap dominantie bestaan. En er kan altijd maar één de baas zijn. In de natuur van honden wordt dat vastgesteld door verschillende zaken, één daarvan is rangorde. En deze maakt hij, waar nodig, duidelijk met agressie als dat nodig is. En dat kan er heel hard aan toe gaan...

Er is altijd sprake van dominantie en onderdanigheid als er twee of meer individuen van dezelfde of verschillende diersoorten bij elkaar zijn. (in de wetenschap wordt dit wel anders benoemd, maar dat maakt het feitelijk niet anders). Het is een gezagsverhouding die altijd aanwezig is, zichtbaar of onzichtbaar, merkbaar of onmerkbaar. Soms gaat het als vanzelf goed, soms moet je in het belang van mens en dier ingrijpen, en soms moet je zelfs pittig ingrijpen.

Het grote aantal bijtincidenten en alle andere problemen die er zijn maar minder urgent lijken geven aan dat bovenstaande ideologische meningen een utopie zijn. De wet aanpassen aan deze onnatuurlijke opvoedvisie is het wettelijk vermenschelijken van de hond en een ontkenning van de natuur van dit geweldige dier, zoals hij in zijn geheel is.

Natuurlijk opvoeden, natuurlijk omgaan met honden betekent dat corrigeren bij de meeste honden in de opvoedfase nodig zal zijn. Hoe, dat is afhankelijk van het karakter van de hond. Tijdig opvoeden voorkomt hard(er) moeten ingrijpen.

Maar welk recht meent iemand te hebben om honden een middel dat wel bestaat te ontfemen. Je ontfemt hem daarmee de kans om zijn gedrag aan te passen.

En met welk recht durf je dan te zeggen dat een hond rechtmatig gedrogeerd of gedood wordt? Je hebt er door deze en mogelijk andere beperkingen in correctie mogelijkheden zelf voor gezorgd dat hij zich niet kon aanpassen.

In de wet staat duidelijk dat een hond pas mag worden gedood bij niet te corrigeren gevaarlijke gedragskenmerken. Dat staat er niet voor niets! Gecorrigeerd worden is een fundamenteel recht van honden en het getuigt van respect voor zijn natuur, van alle eigenschappen van zijn wezen.

En is dat ouderwets? Mogelijk, maar dat is de natuur ook. Het is wel altijd eerlijk, duidelijk, leven besparend en het verhoogt de levenskwaliteit van hond en baas.

Conclusie: U haalt een nuttig en noodzakelijk hulpmiddel weg met grote verdrietige gevolgen.

U wilt wel een uitzondering maken voor diensthonden voor de overheid. Dat is niet te begrijpen. Juist de mensen met vakkennis, die professioneel met honden werken, die zouden toch juist dit hulpmiddel dan niet nodig hebben? Als alles zo goed op te lossen zou zijn met een voertje?

Maar mensen die stranden met de opvoeding omdat ze te weinig kennis en ervaring hebben, en vaak ook niet goed begeleid worden, juist die mensen en hun honden moeten het zonder dit hulpmiddel stellen....? Het is beslist niet zo dat huishonden altijd een makkelijker karakter hebben dan honden uit werklijnen, tenslotte hebben alle honden hetzelfde DNA.

Kortom uw wetsvoorstel is niet bevorderlijk voor het welzijn van honden. U neemt immers een belangrijk trainingshulpmiddel weg zonder daarvoor een goed alternatief te bieden. Mocht deze wet er komen zal met zekerheid een zeer groot extra aantal jonge, gezonde honden worden gedood. Het deel van de bazen dat hun hond ondanks de problemen toch houdt is ook niet geholpen. Deze honden zijn ook niet geholpen. De agressie die zij vertonen is immers geen teken van duidelijkheid, rust en harmonie in hun leven. Dit besluit is ver weg van dierenwelzijn, integendeel, het is vermijdbaar dierenleed en dus bewuste en ernstige hondenmishandeling.